

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 11 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu IX Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSR del. do SO Piotr Marciniak**

Protokolant: st. sekr. sąd. Paulina Kurowiak

po rozpoznaniu w dniu 4 grudnia 2015 r. w Poznaniu na rozprawie

sprawy z powództwa **Z. K.**

przeciwko **Przedsiębiorstwo (...) spółce z o.o. w P.**

o stwierdzenie nieważności uchwały

oddala powództwo

SSR del. do SO Piotr Marciniak

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 lipca 2015 r., sprecyzowanym pismem datowanym na 14 sierpnia 2014 r., powód Z. K. wniósł przeciwko Przedsiębiorstwu (...) w P. o stwierdzenie nieważności uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej z dnia 27 maja 2014 r. w sprawie powołania K. J.-K. na prezesa zarządu pozwanej.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że zgromadzenie wspólników z dnia 27 maja 2014 r. nie było zwołano w trybie art. 235 ksh, nadto nie zostało także zwołane w trybie art. 240 skh, bowiem nie był na nim reprezentowany cały kapitał zakładowy, gdyż o terminie posiedzenia i przedmiocie nie został zawiadomiony wspólnik Z. K.. Powód wskazał przy tym, że jeden udział w kapitale pozwanej nabył na mocy umowy z dnia 26 lipca 2010 r. zawartej ze wspólnikiem K. J.-K..

W odpowiedzi na pozew oraz w kolejnych pismach procesowych pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Pozwana wskazała, że:

a) Z. K. nie nabył skutecznie udziału na mocy umowy z dnia 26 lipca 2010 r., bowiem sprzedaż udziału dokonana została z naruszeniem §10 umowy spółki (tj. zgromadzenie wspólników nie podjęło uchwały w przedmiocie zbycia udziałów, nadto wspólnicy nie zrezygnowali z przysługującego im prawa pierwokupu), powód nie ma zatem legitymacji czynnej w niniejszej sprawie, gdyż nie jest wspólnikiem pozwanej,

b) oświadczenie woli złożone przez K. J.-K. przy zawarciu umowy z dnia 26 lipca 2010 r. o sprzedaży udziału dotknięte było wadą oświadczenia woli, bowiem złożone zostało pod wpływem groźby ze strony męża Ł. K.,

c) ewentualny brak zawiadomienia powoda o zgromadzeniu wspólników w dniu 27 maja 2014 r. nie miał znaczenia dla podjęcia uchwały, bowiem K. K. (3) dysponuje 99% udziałów, stąd mogłaby podjąć przedmiotową uchwałę, także w razie ewentualnej obecności powoda.

d) K. K. (3) nie otrzymała zapłaty w kwocie 500 zł za udział w oparciu o umowę z 26 lipca 2010 r.

Powód w dalszym toku postępowania podtrzymał swoje stanowisko, kwestionując m.in. fakt zawarcia umowy z dnia 26 lipca 2010 r. przez K. J. -K. pod wpływem groźby, nadto podniósł, że drugi wspólnik G. K. nie uczestniczyła w przedmiotowym zgromadzeniu w dniu 27 maja 2014 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana wpisana została do KRS w dniu 5 listopada 2001 r. pod numerem (...).

W rok 2005 r. 100 udziałów (100% udziałów) w kapitale pozwanej kupiła G. K., która następnie 99 udziałów (99 % udziałów) darowała swojej córce K. J.-K., pozostawiając sobie 1 udział.

Zgodnie z §10 umowy spółki zbycie lub zastawienie udziałów wymaga zgody Zgromadzenia Wspólników, chyba że zbycie następuje na rzecz dotychczasowego wspólnika. W razie zbycia udziałów innym osobom, Wspólnikom przysługuje prawo pierwokupu. W przypadku gdy żaden ze Wspólników nie skorzysta z prawa pierwokupu, udziały mogą być zbyte według woli właściciela. Zbycie lub zastawienie udziałów wymaga uchwały Zgromadzenia Wspólników podjętej większością 51% głosów oddanych. Wspólnik, który zamierza zbyć swoje udziały w całości lub w części, musi zgłosić swój zamiar Zarządowi co najmniej na 14 dni przed terminem Zgromadzenia Wspólników. Zbycie udziałów następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

dowód: odpis z KRS pozwanej (k. 1 0 3 - 106), umowa spółki pozwanej (k.86-89), zeznania świadka Ł. K. (k. 225)

W dniu 26 lipca 2010 r. między K. J.-K. a Z. K. zawarta została umowa sprzedaży jednego udziału w kapitale zakładowym pozwanej. Cena sprzedaży ustalona została na 500 zł i K. K. (3) potwierdziła fakt jej zapłaty, nadto oświadczyła, że uzyskała zgodę pozwanej spółki, na zbycie udziałów zgodnie z zasadami określonymi umową spółki. Umowę sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, po 1 dla każdej ze stron oraz dla pozwanej spółki.

W dniu 28 lipca 2010 r. fakt złożenia pod powyższą umową podpisów przez K. J.-K. oraz Z. K. poświadczył notariusz L. Ż..

Zgromadzenie wspólników nie podjęło uchwały o wyrażeniu zgody na zbycie zgodnie z §10 umowy spółki.

Zarząd pozwanej nie złożył sądowi rejestrowemu podpisanej przez wszystkich członków zarządu nowej listy wspólników z wymienieniem liczby i wartości nominalnej udziałów każdego z nich.

W KRS widnieje wpis K. J.-K. jako wspólnika, któremu przysługuje 99 udziałów w kapitale zakładowym pozwanej.

dowód: umowa sprzedaży udziałów z 26.07.2010 (k. 4-6) , zeznania świadka Ł. K. (k. 224-225), odpis z KRS (k. 102-103)

W dniu 21 września 2011 r. zarząd pozwanej w osobie Ł. K. złożył do banku (...) SA informację o ogólnej sytuacji ekonomiczno-finansowej pozwanej. W treści informacji wymienił dwóch wspólników w osobach K. J.-K. (99% udziałów) i G. K. (1% udziałów)

W protokole z nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników pozwanej z dnia 10 września 2013 r. zwołanym w trybie art. 240 ksh wskazano, że jest na nim reprezentowany kapitał zakładowy pozwanej w 100%. Jako wspólnicy wskazani zostali K. K. (3) oraz G. K.. Na zgromadzeniu z dnia 10 września 2013 r. wspólnicy podjęli uchwałę o powołaniu z dniem 10 września 2013 r. na stanowisko prezesa zarządu pozwanej I. K..

Zmiany w zarządzie pozwanej zgłaszał do KRS Ł. K., który widział uchwałę z dnia 10 września 2013 r. Ł. K. powołany został przez zarząd w osobie I. K. na prokurenta pozwanej. Wcześniej od roku 2005 pełnił on w zarządzie pozwanej funkcję prezesa zarządu. Ł. K. skazany został wyrokiem karnym na przestępstwo wymienione z w art. 18§2 ksh, sąd nie mógł pełnić dalej funkcji członka zarządu pozwanej.

dowód: informacja o ogólnej sytuacji ekonomiczno-finansowej (k. 126-129), protokół zgromadzenia wspólników z dnia 10 września 2013 r. (k. 32), zeznania świadka Ł. K. (k. 224-225), zawiadomienie z K. o skazaniu osoby (k. 33)

Na zgromadzeniu wspólników pozwanej z dnia 23 sierpnia 2014 r. wspólnicy pozwanej w osobach G. K. oraz K. J.-K. podjęli uchwałę o nie wyrażaniu zgody na wsteczne uznanie umowy sprzedaży udziału Z. K. z dnia 26 lipca 2010 r.

dowód : protokół z nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników z dnia 23 sierpnia 2014 r. (k. 91)

Aktualnie trwa postępowanie rozwodowe między K. J.-K. a Ł. K.. Małżonkowie nie mieszkają razem od marca 2015 r. K. K. (3) wyprowadziła się z mieszkania, gdzie mieściła się także siedziba pozwanej i gdzie znajdowały się dokumenty pozwanej.

Między małżonkami istnieje spór, w który zaangażowani są także ich rodzice w osobach G. K. oraz powoda Z. K.. Strony sporu kierowały do organów ściągania zawiadomienia o popełnieniu przestępstw.

Postanowienie z dnia 30 czerwca 2015 r Prokurator Prokuratury Rejonowej P. w sprawie 1 Ds. 3451/14/26 na podstawie art. 17§1 pkt 3 kpk w zw. z art. 1§2 k oraz art. 233§1 kpk umorzył dochodzenie m.in.

a) przeciwko K. J.-K. w sprawie posługiwania się uprzednio podrobionymi dokumentami w postaci protokołów Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej z dnia 26 maja 2014 r. i 27 maja 2014 r.

b) przeciwko Ł. K. w sprawie posłużenia się jako autentycznym podrobionym dokumentem w postaci protokołu Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników pozwanej z dnia 10 czerwca 2014 r.,

c) w sprawie posłużenia się w różnych dniach podrobionymi dokumentami

dowód : zeznania świadka Łukasza J.-K. (k. 225), postanowienie o umorzeniu dochodzenia z dnia 30.06.15 (k. 207-218)

Powód Z. K. nie brał udziału w żadnym ze zgromadzeń wspólników pozwanej.

okoliczność bezsporna: oświadczenia powoda (k. 224)

Sąd uznał za wiarygodne wskazane wyżej dokumenty, albowiem ich wiarygodność, a tym samym i moc dowodowa, nie została przez żadną ze stron zakwestionowana. Jako dokumenty prywatne stanowiły one dowód tego, że osoba, która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc). Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty urzędowe, które stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 kpc). Kwestia dotycząca autentyczności i daty złożenia podpisu przez G. K. na protokole zgromadzenia z dnia 27 maja 2014 r. była natomiast nieistotna dla rozstrzygnięcia.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka Ł. K. za wyjątkiem stwierdzenia, że została podjęta przez zgromadzenie wspólników uchwała wyrażająca zgodę na zbycie powodowi jednego udziału. Świadek oprócz stwierdzenia, że widział tę uchwałę nie potrafił podać żadnych dalszych szczegółów jej dotyczących, w szczególności daty jej podjęcia. Świadek mając też dostęp do dokumentów spółki, które zostały w mieszkaniu po wyprowadzeniu się K. J.-K., uchwały tej nie przedstawił. Znamienne jest, że Ł. K. do roku 2013 był prezesem zarządu pozwanej i jak stwierdził uczestniczył w zgromadzeniach wspólników pozwanej. Po umowie sprzedaży udziałów z dnia 26 lipca 2010 r., o której wiedział, nie złożył do sądu rejestrowego podpisanej przez zarząd nowej listy wspólników z wymienieniem liczby i wartości nominalnej udziałów każdego z nich. Do dzisiaj w KRS widnieje jako wspólnik K. K. (3), której przysługują 99 udziałów, a zatem umowa z dnia 26 lipca 2010 r. nie została w żaden sposób uwzględniona w KRS. Świadek nie uznawał swojego ojca Z. K. jako wspólnika, bowiem w zgromadzeniu wspólników z dnia 10 września 2013 r., na którym do zarządu w jego miejsce powołano I. K., uczestniczyli wyłącznie wspólnicy K. K. (3) i G. K. reprezentujący 100% udziałów. Świadek, jak sam zeznał, widział uchwałę podjętą na zgromadzeniu w dniu 10 września 2013 r. i „zanosił ją do KRS” (k. 225), nie dziwiło go wówczas, że w zgromadzeniu nie uczestniczył jego ojciec, który miał nabyć udział w dniu 26 lipca 2010 r. Świadek

Ł. K. w dniu 21 września 2011 r. (a zatem niemal 10 miesięcy po dniu 26 lipca 2010 r.) jako zarząd pozwanej złożył do banku (...) SA informację o ogólnej sytuacji ekonomiczno-finansowej pozwanej. W treści informacji wymienił dwóch wspólników w osobach K. J.-K. (99% udziałów) i G. K. (1% udziałów), nie wymienił jako wspólnika Z. K.. Ł. K. nie uznawał zatem swojego ojca jako wspólnika pozwanej, pomimo że wiedział o zawarciu umowy z dnia 26 lipca 2010 r. Świadczyć to zatem może o tym, że wiedział o braku skuteczności umowy zbycia wobec nie zachowania wymogów z §10 umowy spółki, bądź czego również nie można wykluczyć, zawarcie umowy z dnia 26 lipca 2010 r. nastąpiło dla pozoru bądź w innych celach, których tut. Sąd nie ustalał, a które zapewne znane są stronom. Znamienne przy tym jest, że sam Z. K. nie uznawał się za wspólnika pozwanej, bowiem jak sam stwierdził, nie uczestniczył nigdy w zgromadzeniu wspólników pozwanej i takiej inicjatywy nie wykazywał. Kwestia zawarcia umowy z dnia 26 lipca 2010 r. istotna stała się dopiero po zaistnieniu konfliktu między małżonkami K. J.-K. i Ł. K.. Wcześniej natomiast problem umowy, a także udziału powoda jako wspólnika, nie był sporny między wszystkimi stronami i nikt powoda za wspólnika nie uznawał.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka G. K.. Nieistotna dla rozstrzygnięcia była kwestia, czy świadek w dniu 27 maja 2014 r. była obecna w P. (por. rozważania w dalszej części uzasadnienia).

Na rozprawie w dniu 4 grudnia 2015 r. Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka I. K., bowiem okoliczność, że zgromadzenie nie zostało zwołane w trybie art. 235 ksh (k. 96) była bezsporna, natomiast okoliczność czy świadek była obecna na zgromadzeniu w dniu 27 maja 2014 r. (k. 60) była nieistotna dla rozstrzygnięcia.

Sąd oddalił także zgłoszony przez powoda na rozprawie w dniu 4 grudnia 2015 r. wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu kryminalnego badania dokumentów, bowiem okoliczność, czy podpisy złożone na uchwale z dnia 27 maja 2014 r. pochodzą od G. K. oraz czy uchwała została sporządzona w dniu 27 maja 2014 r. były nieistotne dla rozstrzygnięcia (por. dalsze rozważania). Wobec załączenia do akt niniejszej sprawy odpisu postanowienia Prokuratury Rejonowej P. w P. z dnia 30 czerwca 2015 r. (k. 207-210), zbędne było przeprowadzenie dowodu z dokumentów znajdujących się w aktach 1 Ds. 3541/14.

Nie zachodziła jakakolwiek podstawa do otwarcia zamkniętej rozprawy, o co wnosił powód pismem z dnia 8 grudnia 2015 r. (k. 231). Żadne nowe istotne okoliczności nie ujawniły się po zamknięciu rozprawy (art. 316§2 kpc). Abstrahując od kwestii, iż załączone do pisma z dnia 8 grudnia 2015 r. dowody były nieistotne dla rozstrzygnięcia, to i tak uznać je należałoby za spóźnione, bowiem mogły być powołane w toku postępowania.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo o stwierdzenie nieważności uchwały z dnia 27 maja 2014 r. nie zasługiwało na uwzględnienie

Zgodnie z art. 252§1 ksh osobom lub organom spółki, wymienionym w art. 250, przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników sprzecznej z ustawą. Prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia otrzymania wiadomości o uchwale, jednakże nie później niż z upływem trzech lat od dnia powzięcia uchwały (art. 252 ksh).

Na podstawie art. 250 ksh prawo do wytoczenia powództwa przysługuje:

- 1) zarządowi, radzie nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz poszczególnym ich członkom,
- 2) wspólnikowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu,
- 3) wspólnikowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w zgromadzeniu wspólników,
- 4) wspólnikowi, który nie był obecny na zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania zgromadzenia wspólników lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad,

5) w przypadku pisemnego głosowania, współnikowi, którego pominięto przy głosowaniu lub który nie zgodził się na głosowanie pisemne albo też który głosował przeciwko uchwale i po otrzymaniu wiadomości o uchwale w terminie dwóch tygodni zgłosił sprzeciw.

Bez wątplenia powód zaskarżył uchwałę w terminie z art. 252§1 ksh. Rozstrzygnąć natomiast należało, czy miał legitymację czynną do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały, a zatem czy był współnikiem pozwanej spółki.

Powód swoje uprawnienia jako współnika wywodził z umowy z dnia 26 lipca 2010 r., na podstawie której miał nabyć od K. J.-K. jeden udział w pozwanej spółce. Rozstrzygnąć zatem należało, czy w oparciu o powyższą umowę powód skutecznie nabył udział od K. J.-K..

Zgodnie z art. 182§1 ksh zbycie udziału umowa spółki może uzależnić od zgody spółki albo w inny sposób ograniczyć. Jak wynika z §10 umowy pozwanej spółki zbycie lub zastawienie udziałów wymaga zgody Zgromadzenia Wspólników, chyba że zbycie następuje na rzecz dotychczasowego współnika. W razie zbycia udziałów innym osobom, Wspólnikom przysługuje prawo pierwokupu. W przypadku gdy żaden ze Wspólników nie skorzysta z prawa pierwokupu, udziały mogą być zbyte według woli właściciela. Zbycie lub zastawienie udziałów wymaga uchwały Zgromadzenia Wspólników podjętej większością 51% głosów oddanych. Wspólnik, który zamierza zbyć swoje udziały w całości lub w części, musi zgłosić swój zamiar Zarządowi co najmniej na 14 dni przed terminem Zgromadzenia Wspólników. Zbycie udziałów następuje w formie pisemnej pod rygorem nieważności.

Dla skuteczności zbycia udziału powodowi, jako nie będącemu dotychczas współnikiem pozwanej, nie miał znaczenia brak realizacji przysługującego G. K. prawa pierwokupu udziału. Nie zastrzeżenie w umowie z dnia 26 lipca 2010 r. warunku nie skorzystania z przysługującego G. K. prawa pierwokupu, rodziło jedynie ewentualne skutki odszkodowawcze, a nie wpływało na ważność umowy. Dla skuteczności zbycia udziału przez K. J.-K. niezbędna natomiast była zgoda zgromadzenia wspólników wyrażona w postaci uchwały.

Czynność zbycia udziałów nie jest czynnością prawną spółki, ale czynnością między zbywcą a nabywcą. W związku z tym nie ma zastosowania art. 17 ksh, a zastosowanie ma art. 63 kc. (por. A. Kidyba, Komentarz do art. 182 ksh, Lex 2015, SN w wyroku z dnia 29 sierpnia 2013 r., I CSK 713/12, LEX nr 139110;). Umowa stanie się skuteczna dopiero, gdy zostanie udzielone stosowne zezwolenie (skutek *ex tunc*) (por. wyrok SN z 7 września 1993 r., II CRN 60/93, OSN 1994, nr 78, poz. 159, z glosą E. Płonki, OSP 1994, z. 78, s. 153 i M. Piórkowskiej, Prok. i Pr. 1995, z. 78, s. 98.). Umowa zbycia udziałów, zawarta bez zezwolenia zgromadzenia wspólników, stanowi zatem czynność bezskuteczną, i to zarówno wobec spółki, jak i w stosunkach między stronami. Umowa taka może stać się skuteczna dopiero wtedy, gdy stosowne zezwolenie zostałoby udzielone.

W niniejszej sprawie istniał spór co do tego, czy zgromadzenie wspólników pozwanej wyraziło zgodę na zawarcie umowy z dnia 26 lipca 2010 r. Powód twierdził, że zgodę taką wyraziło, co potwierdziła K. K. (3) w §3 umowy wskazując, że zgoda pozwanej na zbycie udziałów zgodnie z zasadami określonymi w umowie spółki została uzyskana. Pozwana działająca przez K. J. – K. twierdziła natomiast, że uchwała wyrażająca zgodę nie została nigdy podjęta, a zapis zawarty w §3 umowy tego nie przesądza, nadto został złożony w sposób nieświadomy, bowiem umowa przygotowana została przez powoda i przedłożona K. J.-K. jedynie do podpisu.

W pierwszej kolejności zaznaczyć należy, iż zapis §3 umowy nie przesądza faktu istnienia spornej uchwały, stanowi jedynie zapewnienie ze strony K. J.-K. o wyrażaniu zgody wedle zasad określonych w umowie spółki. Ewentualne nieprawdziwe zapewnienie ze strony K. J.-K. może rodzić konsekwencje cywilnoprawne w relacjach między stronami tej umowy (czy to odszkodowawcze, czy też działania pod wpływem błędu po stronie Z. K.). Zapewnienie takie nie przesądza jednak o istnieniu spornej uchwały.

Wobec prezentowanego przez pozwaną stanowisku o braku takiej uchwały, ciężar dowodu wykazania tego faktu spoczywał na powodzie. Powód, poza powołaniem się na treść §3 umowy, nie przedstawił żadnych dowodów

potwierdzających istnienie tej uchwały. Nie potrafił podać daty jej podjęcia, sam wskazał, że uchwały tej nigdy nie widział, a jej istnieniu mówił mu jedynie syn Ł. K., który w toku zeznań także nie wskazał żadnych szczegółów, które pozwoliłyby uznać, że taka uchwała została podjęta. Istnieniu uchwały zaprzeczyła K. K. (3), nie potwierdził jej istnienia także drugi wspólnik G. K.. Także po zawarciu umowy w dniu 26 lipca 2010 r. powód nigdy nie był traktowany jako wspólnik pozwanej. Sam siebie również nie uważał za wspólnika, bowiem nigdy nie brał udziału w zgromadzeniu wspólników. Powód nie został zgłoszony w trybie art. 188§1 ksh do rejestru handlowego, do dzisiaj widnieje w rejestrze K. K. (3) jako udziałowiec co do 99 udziałów. Ówczesny zarząd pozwanej w osobie Ł. K. nie podjął żadnych działań, z których wynikałoby, że uznawał Z. K. jako wspólnika. Jeszcze przeszło 10 miesięcy po umowie z dnia 26 lipca 2010 r., tj. w dniu 21 września 2011 r. zarząd pozwanej w osobie Ł. K. złożył do banku (...) SA informację o ogólnej sytuacji ekonomiczno-finansowej pozwanej. W treści informacji wymienił dwóch wspólników w osobach K. J.-K. (99% udziałów) i G. K. (1% udziałów), nie wymienił jako wspólnika Z. K.. W zgromadzeniu wspólników z dnia 10 września 2013 r., na którym do zarządu w miejsce Ł. K. powołano jego matkę I. K. (a żonę powoda), uczestniczyli wyłącznie wspólnicy K. K. (3) i G. K. reprezentujący 100% udziałów. W protokole zgromadzenia Z. K. nie był wymieniany jako wspólnik, nie uczestniczył też w tym zgromadzeniu. Ł. K., który powołany został na prokurenta pozwanej, widział uchwałę z dnia 10 września 2013 r. i „zanosił ją do KRS” (k. 225), nie dziwiło go wówczas, że w zgromadzeniu nie uczestniczył jego ojciec. Dla wszystkich zatem oczywiste było, że Z. K. nie był wspólnikiem pozwanej i jako taki nie był nigdy traktowany.

Wobec stanowisko pozwanej, powołanych wyżej okoliczności oraz braku przedstawienia przez powoda uchwały, o której umowa w §10 umowy, uznać należało że zgoda na zbycie udziału wymagana umową spółki nie została podjęta. Wobec braku takiej zgody, umowę z dnia 26 lipca 2010 r. należało uznać za nieskuteczną. Na zgromadzeniu wspólników pozwanej z dnia 23 sierpnia 2014 r. wspólnicy pozwanej w osobach G. K. oraz K. J.-K. potwierdzili zresztą brak zgody na wsteczne uznanie umowy sprzedaży udziału Z. K. z dnia 26 lipca 2010 r.

Powód nie był zatem wspólnikiem pozwanej, nie mógł brać udziału w zgromadzeniu wspólników z dnia 27 maja 2010 r., stąd brak jego zawiadomienia o zgromadzeniu nie stanowił naruszenia przepisów ustawy. Nadto skoro powód nie był wspólnikiem nie posiadał legitymacji czynnej do zaskarżenia uchwały z dnia 27 maja 2014 r. i dlatego powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Na marginesie zaznaczyć należy, że fakt iż wspólnikami i członkami zarządu pozwanej byli małżonkowie oraz osoby związane więzami pokrewieństwa i powinowactwa nie zwalniał ich od dochowywania przy czynnościach prawnych wymogów określonych w przepisach prawa i umowie spółki. W okresie zgodnego funkcjonowania „spółki rodzinnej” nie dochowywanie warunków formalnych (które w żadnym razie nie powinno mieć wówczas miejsca), nie wywoływało na zewnątrz negatywnych konsekwencji. Aktualnie jednak, wobec powstałego konfliktu, wszystkie sporne kwestie oraz zaistniałe uchybienia, są wzajemnie podnoszone przez strony, co oprócz ewentualnych konsekwencji prawnokarnych, pociąga za sobą konsekwencje cywilnoprawne, czego przykładem jest nieskuteczność umowy zbycia udziału z dnia 26 lipca 2010 r.

Sąd nie dał przy tym wiary pozwanej co do nieważności umowy z dnia 26 lipca 2010 r. ze względu na złożenie oświadczenia woli przez K. J.-K. pod wpływem groźby. Po pierwsze, pozwana w żaden sposób nie wykazała, by jakakolwiek groźba wobec niej była stosowana. Powołanie się na groźbę przez K. J.-K. i to nie w odpowiedzi na pozew, a dopiero w kolejnym piśmie procesowym datowanym na 13 października 2014 r. (k. 47) świadczy o tym, że stanowisko to wywołane było jedynie taktiką procesową, a nie miało potwierdzenia w rzeczywistości. Nadto, zgodnie z art. 88§1 i 2 kc uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli, które zostało złożone pod wpływem groźby, następuje przez oświadczenie złożone tej osobie na piśmie w terminie roku od chwili, kiedy stan obawy ustał. K. K. (3) oświadczenia o uchyleniu się nie złożyła na piśmie, nadto termin na złożenie takiego oświadczenia dawno już upłynął.

Sąd nie dał też wiary twierdzeniu pozwanej jakoby cena za udział 500 zł, o której mowa w umowie z dnia 26 lipca 2010 r., nie została uiszczona przez powoda. W §4 umowy z dnia 26 lipca 2010 r. wyraźnie stwierdzono, że została ona zapłacona, co stanowi pokwitowanie z art. 462 kc. Fakt zapłaty ceny, wobec braku zgody zgromadzenia wspólników, był jednak obojętny dla rozstrzygnięcia.

Powód domagał się stwierdzenia nieważności uchwały na podstawie art. 252 ksh, Skoro jednak nie był współnikiem i nie przysługiwał mu żaden inny przymiot z art. 250 ksh, powództwo podlegało oddaleniu, o czym Sąd orzekł w wyroku.

Nieistotna z punktu widzenia rozstrzygnięcia była kwestia, czy w zgromadzeniu współników z dnia 27 maja 2014 r. uczestniczyła G. K. i czy jej podpis złożony na protokole zgromadzeniu został podrobiony przez K. J.-K.. Powód nie będąc współnikiem pozwanej nie mógł bowiem kwestionować przedmiotowej uchwały z uwagi na ewentualny brak udziału G. K., bowiem nie posiadał legitymacji czynnej. Nawet jednak gdyby ewentualny brak udziału G. K. w zgromadzeniu współników w dniu 27 maja 2014 r., na który powołuje się powód, rozważać w kategoriach nieistnienia uchwały z dnia 27 maja 2014 r. bądź ustalenie jej nieważności na mocy art. 189 kpc, takie żądanie nie było objęte pozwem, Sąd natomiast zgodnie z art. 321 kpc nie mógł wyrokować co do przedmiotu nie objętego żądaniem. Zresztą nie dość, że powód nie wykazał w tym zakresie interesu prawnego (art. 189 kpc), to w orzecznictwie podnosi się, że żądanie ustalenia nieistnienia uchwały przez osobę trzecią jest w aktualnym stanie prawnym niedopuszczalne (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 17 lipca 2015 r. I ACa 377/15, wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 19 lutego 2013 r. V ACa 759/12 Lex nr 1289451, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 5 września 2013 r. IACA 362/13 Lex 1372245 i z dnia 23 sierpnia 2013 r. I ACA 855/12 Lex nr 1369224, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 11 grudnia 2012 r. I ACa 1174/12 Lex nr 1293087, wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 października 2012 r. VACa 738/12 Lex nr 1293175).

Po stronie pozwanej nie powstały żadne koszty procesu, tym samym Sąd w wyroku nie zawarł rozstrzygnięcia o kosztach. Niewykorzystane zaliczki na poczet stawiennictwa świadków zostaną stronom zwrócone w drodze zarządzeń na podstawie art. 84 w zw. z art. 82 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. /-/ del. SSR Piotr Marciniak